

Župančičeva 3, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 66 00

F: 01 369 66 09

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

Številka: 007- 602/2011/

Ljubljana, 4. oktober 2011

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: NOVO GRADIVO ŠT. 1 – Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici za obravnavo na Vladi RS – NUJNI POSTOPEK

1. Navedba gradiva, ki se popravlja:

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici za obravnavo na Vladi RS – NUJNI POSTOPEK

2. Besedilo popravkov:

Popravki so rezultat usklajevanja s Službo vlade RS za zakonodajo ter naknadnih popravkov Banke Slovenije.

- Uvodni obrazec, točka 4.a; UVOD, točka 7; V. poglavje: Popravljen je obrazložitev nujnega postopka:

Predlaga se, da se predlog zakona obravnava in sprejme po nujnem postopku skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10). Njegovo sprejetje je nujno, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, ki lahko nastopijo zaradi trenutno oteženega delovanja finančnega sistema.

Bistveni razlog za nujni postopek je v dejstvu, da do konca leta 2011 in v prihodnjem letu zapade veliko obveznosti bank, trenutne neugodne razmere na finančnih trgih pa bankam ne omogočajo pridobivanja dolgoročnih virov refinanciranja teh obveznosti. S sprejemom zakona bo postalo izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic v Sloveniji bolj realno, saj bodo določbe zakona izvedljivejše v praksi. Ugodnejše refinanciranje bank bo vodilo do večjega obsega kreditov in ugodnejših kreditnih pogojev. Zadolževanje s kritimi obveznicami je namreč relativno poceni, poleg tega pa v trenutnih oteženih razmerah tudi edino možno, saj kljub zaostrenim razmeram na mednarodnih kapitalskih trgih za krite obveznice še vedno obstaja povpraševanje. Slovenskemu bančnemu sistemu bi s tem instrumentom omogočili dostop do dolgoročne likvidnosti. Predlog zakona tako predstavlja rešitve, ki so v trenutni situaciji finančne

krize nujno potrebne zaradi preprečitve trajnih in nepopravljivih posledic za delovanje države, ki bi se kazale na področju finančne stabilnosti in bi izvirale iz trenutnega oteženega stanja v finančnem sistemu. Upoštevati je potrebno tudi dejstvo, da so nedavno bonitetne agencije znižale tako kreditno oceno same Slovenije kot tudi kreditno oceno samih bank, med temeljnimi razlogi za znižanje ocene pa navedle povečano tveganje, da bo morala vlada dodatno podpreti bančni sistem ter opozorile tudi na poslabšanje obetov za srednjeročno gospodarsko rast, ki bo med drugim tudi posledica zmanjšanja dostopnosti do posojil zaradi stanja v bančnem sistemu. Glede na to, da bi izdaja hipotekarnih in komunalnih obveznic bankam omogočila dolgoročne kredite z razmeroma ugodno obrestno mero, na drugi strani pa bi take obveznice pomenile zelo ugodno in primerno naložbo za suficite gospodarske celice, zlasti institucionalne investitorje, predstavlja tako novela zakona nujen odziv na nastalo stanje v bančnem sistemu in po drugi strani tudi ukrep v smeri prizadevanja, da se bonitetne ocene tako Slovenije kot bank v prihodnje ne bi več zniževale.

- II. Poglavje; 2. člen predloga zakona; spremenjeni so tretji, četrti in peti odstavek 5. člena ZHKO:

V 2. točki tretjega odstavka 5. člena ZHKO je na koncu črtano besedilo »ali lokalna skupnost«.

Četrti in peti odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»(4) Za države iz prejšnjega odstavka se štejejo:

– Republika Slovenija in

– druge države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in Švica, katerih bonitetna ocena, določena na podlagi bonitetnega okvira Eurosistema, ustreza vsaj bonitetnemu pragu Eurosistema, kot je določen s predpisom Banke Slovenije o izvajanju denarne politike.

(5) Lokalna skupnost je lokalna skupnost v državah iz prejšnjega odstavka, katere bonitetna ocena, določena na podlagi bonitetnega okvira Eurosistema, ustreza vsaj bonitetnemu pragu Eurosistema, kot je določen s predpisom Banke Slovenije o izvajanju denarne politike.«.

- III. Poglavje: Spremenjena je obrazložitev k 2. členu predloga zakona:

Predlagana sprememba v 5. členu ZHKO širi pojem kredit osebam javnega prava tudi na dolžniške vrednostne papirje, ki jih izda država ali lokalna skupnost, in na kredite ter vrednostne papirje drugih pravnih oseb, za katere jamči država. S to spremembo se poveča obseg kritnega premoženja in tako bankam omogoči večje izdaje komunalnih obveznic. Poleg tega je v četrtem in petem odstavku 5. člena dodano besedilo, ki se nanaša na bonitetno oceno države oz. lokalne skupnosti. Kot merilo kreditne kvalitete se pri državah (četrti odstavek) in lokalnih skupnostih (peti odstavek) uporablja kriterij, uporabljen v Evrosistemu v zvezi z zavarovanjem terjatev.

Dodani šesti odstavek določa kriterije za jamstvo iz tretjega odstavka 5. člena zakona, pri čemer je dano pooblastilo Banki Slovenije, da lahko predpiše podrobnejše pogoje, ki morajo biti izpolnjeni glede tega jamstva (kaj šteje kot "neomejeno", "takojšnje in pravočasno plačilo", "na prvi poziv").

S spoštovanjem,

Mateja Vraničar
državna sekretarka

PRILOGE:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici za obravnavo na Vladi RS – NUJNI POSTOPEK
- mnenje Službe vlade RS za zakonodajo z dne 29. 9. 2011

Številka: 007- 602/2011/
Ljubljana, 4. oktober 2011
EVA 2011-1611-0124
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici za obravnavo na Vladi RS – NUJNI POSTOPEK

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08 in 38/10 – ZUKN) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne pod točko ... sprejela ta sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici (EVA 2011-1611-0124) in ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.«

Priloge sklepa:

- predlog sklepa Vlade RS,
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici,
- izjava o skladnosti
- mnenje Službe vlade RS za zakonodajo z dne 29. 9. 2011.

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

dr. Franc Križanič, minister za finance.

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

- dr. Franc Križanič, minister za finance,
- Mateja Vraničar, državna sekretarka,
- Urška Cvelbar, podsekretarka.

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem

I V

Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

Predlaga se, da se predlog zakona obravnava in sprejme po nujnem postopku skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10). Njegovo sprejetje je nujno, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, ki lahko nastopijo zaradi trenutno oteženega delovanja finančnega sistema.

Bistveni razlog za nujni postopek je v dejstvu, da do konca leta 2011 in v prihodnjem letu zapade veliko obveznosti bank, trenutne neugodne razmere na finančnih trgih pa bankam ne omogočajo pridobivanja dolgoročnih virov refinanciranja teh obveznosti. S sprejemom zakona bo postalo izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic v Sloveniji bolj realno, saj bodo določbe zakona izvedljivejše v praksi. Ugodnejše refinanciranje bank bo vodilo do večjega obsega kreditov in ugodnejših kreditnih pogojev. Zadolževanje s kritimi obveznicami je namreč relativno poceni, poleg tega pa v trenutnih oteženih razmerah tudi edino možno, saj kljub zaostrenim razmeram na mednarodnih kapitalskih trgih za krite obveznice še vedno obstaja povpraševanje. Slovenskemu bančnemu sistemu bi s tem instrumentom omogočili dostop do dolgoročne likvidnosti. Predlog zakona tako predstavlja rešitve, ki so v trenutni situaciji finančne krize nujno potrebne zaradi preprečitve trajnih in nepopravljivih posledic za delovanje države, ki bi se kazale na področju finančne stabilnosti in bi izvirale iz trenutnega oteženega stanja v finančnem sistemu. Upoštevati je potrebno tudi dejstvo, da so nedavno bonitetne agencije znižale tako kreditno oceno same Slovenije kot tudi kreditno oceno samih bank, med temeljnimi razlogi za znižanje ocene pa navedle povečano tveganje, da bo morala vlada dodatno podpreti bančni sistem ter opozorile tudi na poslabšanje obetov za srednjeročno gospodarsko rast, ki bo med drugim tudi posledica zmanjšanja dostopnosti do posojil zaradi stanja v bančnem sistemu. Glede na to, da bi izdaja hipotekarnih in komunalnih obveznic bankam omogočila dolgoročne kredite z razmeroma ugodno obrestno mero, na drugi strani pa bi take obveznice pomenile zelo ugodno in primerno naložbo za suficitne gospodarske celice, zlasti institucionalne investitorje, predstavlja tako novela zakona nujen odziv na nastalo stanje v bančnem sistemu in po drugi strani tudi ukrep v smeri prizadevanja, da se bonitetne ocene tako Slovenije kot bank v prihodnje ne bi več zniževale.

4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

Predlog zakona bi bilo zaradi nujnosti potrebno uvrstiti na naslednjo sejo Državnega zbora.

5. Kratek povzetek gradiva

Cilj zakona je v pravnem redu in praksi ustrezno urediti področje hipotekarne in komunalne obveznice tako, da bo izdajanje omenjenih obveznic v Sloveniji dejansko zaživel. V zakonu uvedene spremembe ne povečujejo tveganj imetnikom hipotekarnih in komunalnih obveznic, ki pomenita vrednostni papir zelo visoke kreditne kakovosti.

Poglavitne rešitve predloga zakona so sledeče:

- kritno premoženje se razširi z izvedenimi finančnimi instrumenti, ki jih izdajatelj sklene v zvezi s kritnim premoženjem;
- kot kredit osebam javnega prava se obravnava tudi dolžniške vrednostne papirje, ki jih izda država ali lokalna skupnost, in kredit drugi pravni osebi ali dolžniški vrednostni papir, če za te obveznosti neomejeno jamči država ali lokalna skupnost;
- ločeno poslovanje pomeni, da banka vodi poslovne knjige in evidence ter drugo dokumentacijo na način, ki omogoča takojšnjo ločitev od druge dokumentacije;
- brišejo se določbe, ki urejajo izdajo ter prvo prodajo hipotekarnih in komunalnih obveznic, saj to področje ureja Zakon o trgu finančnih instrumentov;
- ukinja se zahteva, da mora biti hipotekarna obveznica izdana v nematerializirani obliki,
- kritno premoženje mora biti zagotovljeno najmanj v višini neto sedanje vrednosti obveznic povečani za 2%;
- izdajatelj mora imeti rezerve za predvidena plačila iz naslova obveznic v obdobju naslednjih 180 dni;
- skrbnik kritnega registra mora imeti vsaj enega namestnika;
- terjatve na podlagi hipotekarnih obveznic in izvedenih finančnih instrumentov imajo pri poplačilu prednost pred vsemi drugimi terjatvami do izdajatelja;

- upravitelj kritnega premoženja lahko najame likvidnostno posojilo za nepretrgano poravnavo iz naslova obveznic in izvedenih finančnih instrumentov.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitve ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
SKUPAJ:				

OBRAZLOŽITEV: /

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun

- **II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:**

- **II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:**

- **II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:**

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

Predlog zakona nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA	
/		
/Če DA: Datum objave:		
V razpravo so bili vključeni: <ul style="list-style-type: none"> - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, - predstavniki strokovne javnosti, - občine in združenja občin oziroma navedba, da jih gradivo ne zadeva. 		
Mnenja, predloge, pripombe so podali: <ul style="list-style-type: none"> - - 		
Upoštevani so bili: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti - v pretežni meri - delno - niso bili upoštevani, poročilo je bilo dano..... 		
Bistvena odprta vprašanja: <ul style="list-style-type: none"> - 		
Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o.....,kar je razvidno v predlogu predpisa./		
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: <ul style="list-style-type: none"> • Ministrstvu za pravosodje, • Ministrstvu RS za razvoj in evropske zadeve, • Komisiji za preprečevanje korupcije, • Informacijskemu pooblaščenču, • Službi Vlade RS za zakonodajo. 		
Datum pošiljanja: 13. 9. 2011		
Gradivo je usklajeno:	v celoti / v pretežni meri / delno	
	Bistvena odprta vprašanja: <ul style="list-style-type: none"> - ... - 	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/	
10. Gradivo je lektorirano	DA	
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	DA
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštewane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	DA	
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	NE	
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
/		
Mateja VRANIČAR državna sekretarka		

PRILOGA:

- predlog sklepa Vlade RS,
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici,
- izjava o skladnosti.

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08 in 38/10 – ZUKN) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne pod točko ... sprejela

SKLEP:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici (EVA 2011-1611-0124) in ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.«

Mag. Helena KAMNAR
GENERALNA SEKRETARKA

Številka:
Ljubljana, ...

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O HIPOTEKARNI IN KOMUNALNI OBVEZNICI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1. Ocena stanja in razlogi za sprejem

Zakon o hipotekarni in komunalni obveznici (Uradni list RS, št. 17/06; v nadaljnjem besedilu: ZHKO) ureja hipotekarno in komunalno obveznico, pogoje za njuno izdajo in zahteve glede jamstva za ti obveznici. Določene spremembe, ki olajšajo izdajo hipotekarnih in komunalnih obveznic, so bile uvedene z novelo ZHKO (Uradni list RS, št. 58/09).

Kljub noveli pa ZHKO do sedaj še ni zaživel v praksi. ZHKO v določenih delih še vedno otežuje izdajo kritih obveznic, zaradi česar so slovenske banke prikrajšane za pridobivanje dolgoročnih virov financiranja na mednarodnih finančnih trgih.

Krite obveznice v strukturi financiranja bank pridobivajo na pomenu. Zadolževanje s kritimi obveznicami je cenejše, poleg tega pa v trenutnih oteženih razmerah na finančnih trgih tudi edino možno, saj za krite obveznice še vedno obstaja povpraševanje. Glede na trenutne razmere na finančnih trgih se pričakuje, da se bo njihov pomen v prihodnje še okrepil. V letu 2009 je delež izdaj hipotekarnih in komunalnih obveznic glede na vse izdaje obveznic finančnih institucij v razvitih državah znašal 17,1%, leta 2010 se je povišal na 33,2%, v prvih sedmih mesecih leta 2011 pa je znašal 40,4%.

V letošnjem letu in v prihajajočem letu zapade veliko obveznosti bank (npr. nekatere obveznosti s poroštvom Republike Slovenije). Izdaja hipotekarnih in komunalnih obveznic bi bankam omogočila dolgoročne kredite z razmeroma ugodno obrestno mero. Na drugi strani pa bi pomenila zelo ugodno in primerno naložbo za suficitne gospodarske celice, zlasti institucionalne investitorje (zavarovalnice, pokojninski skladi, ...), ki razpolagajo z dolgoročnimi sredstvi in hkrati iščejo varno naložbo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji in načela

Cilj zakona je v pravnem redu in praksi ustrezno urediti področje hipotekarne in komunalne obveznice tako, da bo izdajanje omenjenih obveznic v Sloveniji dejansko zaživel. V zakonu uvedene spremembe ne povečujejo tveganj imetnikom hipotekarnih in komunalnih obveznic, ki pomenita vrednostni papir zelo visoke kreditne kakovosti.

Temeljno načelo predlaganega zakona je načelo varnosti hipotekarne obveznice oziroma varnosti imetnikov hipotekarnih in komunalnih obveznic, ki se zagotavlja z:

- načelom kritja, po katerem so obveznosti iz naslova izdanih hipotekarnih oziroma komunalnih obveznic kadar koli pokrite z zelo kakovostnim, zakonsko predpisanim premoženjem;

- načelom ločenosti kritnega premoženja od preostalega premoženja, ki omogoča jasen pregled nad pokritostjo obveznic s kritnim premoženjem in možnost njegove ločitve od drugega premoženja ob stečaju izdajatelja ali drugega kreditodajalca, od katerega je izdajalec odkupil hipotekarne kredite;
- načelom, po katerem kritno premoženje dodatno nadzoruje skrbnik, neodvisen od izdajatelja;
- načelom prednostnega položaja imetnikov hipotekarnih in komunalnih obveznic ob stečaju izdajatelja ali drugega kreditodajalca, od katerega je izdajalec odkupil hipotekarne kredite, in
- načelom omejitve izdajanja tovrstnih obveznic na banke, ki izpolnjujejo posebne dodatne pogoje, in sicer zanje veljajo visoki standardi varnega poslovanja in obvladovanja tveganj in bančnega nadzora, ki izhajajo iz zahtev Zakona o bančništvu.

2.2. Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so sledeče:

- kritno premoženje se razširi z izvedenimi finančni instrumenti, ki jih izdajatelj sklene v zvezi s kritnim premoženjem;
- kot kredit osebam javnega prava se obravnava tudi dolžniške vrednostne papirje, ki jih izda država ali lokalna skupnost, in kredit drugi pravni osebi ali dolžniški vrednostni papir, če za te obveznosti neomejeno jamči država ali lokalna skupnost;
- ločeno poslovanje pomeni, da banka vodi poslovne knjige in evidence ter drugo dokumentacijo na način, ki omogoča takojšnjo ločitev od druge dokumentacije;
- brišejo se določbe, ki urejajo izdajo ter prvo prodajo hipotekarnih in komunalnih obveznic, saj to področje ureja Zakon o trgu finančnih instrumentov;
- ukinja se zahteva, da mora biti hipotekarna obveznica izdana v nematerializirani obliki,
- kritno premoženje mora biti zagotovljeno najmanj v višini neto sedanje vrednosti obveznic povečani za 2%;
- izdajatelj mora imeti rezerve za predvidena plačila iz naslova obveznic v obdobju naslednjih 180 dni;
- skrbnik kritnega registra mora imeti vsaj enega namestnika;
- terjatve na podlagi hipotekarnih obveznic in izvedenih finančnih instrumentov imajo pri poplačilu prednost pred vsemi drugimi terjatvami do izdajatelja;
- upravitelj kritnega premoženja lahko najame likvidnostno posojilo za nepretrgano poravnavo iz naslova obveznic in izvedenih finančnih instrumentov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva. Sredstva iz državnega proračuna za izvajanje zakona niso potrebna.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona posega na področja, ki jih pravo Evropske unije ne ureja.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Zakon je pripravljen po vzoru evropskih zakonov na področju hipotekarne in komunalne obveznice. Večina držav članic EU, starih in novih, ima zakonodajo, ki ureja hipotekarno obveznico. Države z najdaljšo tradicijo so Nemčija (Pfandbrief), Danska (Realkreditobligation) in Francija (Obligation fonciere). Zaradi izjemne uspešnosti tovrstnega instrumenta na evropskem trgu obveznic v zadnjih letih so številne evropske države sprejele tovrstno zakonodajo ali jo posodobilo (Luksemburg, Francija, Finska, Irska, Norveška, Švedska, Nemčija itd.). Evropski pravni red za zdaj ni posegel na področje usklajevanja tega instrumenta.

Ureditev modela hipotekarne obveznice v Evropi ni povsem enolična, hkrati pa tudi ne zelo različna. V osnovnih elementih lahko rečemo, da je skoraj enaka, razlikuje pa se bolj v podrobnostih. Skupna značilnost vseh hipotekarnih obveznic je, da je to finančni instrument, namenjen refinanciranju hipotekarnih kreditov. S pravnega vidika je to obveznica, ki jo izda kreditna institucija na podlagi kreditov, zavarovanih s hipoteko.

Značilnost hipotekarnih obveznic je, da jih v glavnem lahko izdajajo le banke na podlagi zakona. Tako vse države, v katerih banke izdajajo hipotekarne obveznice, te izdajajo na podlagi posebnih zakonov. V Nemčiji, Grčiji, Španiji in Avstriji je hipotekarna obveznica lahko izdana kot prinosniški ali imenski vrednostni papir. V Švici, na Danskem, Norveškem in v Franciji je lahko izdana samo kot prinosniški vrednostni papir, taka pa je navadno praksa tudi v Italiji in na Nizozemskem.

Povsem razumljivo je, da je kakovost hipotekarne obveznice predvsem odvisna prav od kakovosti njenega kritja. Temelj vseh zakonodaj je zato kritno načelo in vse zakonodaje zelo podrobno predpisujejo, katera vrsta premoženja lahko pomeni kritje za izdajo hipotekarnih obveznic. Osnovno kritno premoženje so stanovanjski hipotekarni krediti – krediti, namenjeni za nakup stanovanja, zavarovani z zastavo stanovanja ali hiše. Običajno se kot kritno premoženje dovoljujejo tudi hipotekarni krediti za t. i. komercialne nepremičnine (npr. poslovni in trgovski prostori); redkeje so to krediti, zavarovani s hipoteko nad zemljišči, zelo redko pa krediti, zavarovani s hipoteko nad industrijskimi obrati. Razlog za to je, da je stroje, tovarniške hale ipd. težje prodati, če pride do izvršbe nad nepremičnino, ter da je njihova vrednost zelo močno povezana z uspešnostjo podjetja, ki jih uporablja.

Zaradi zaščite hipotekarnega upnika (v zadnji instanci je to imetnik hipotekarne obveznice) pred padcem nepremičninskih cen vse države sprejemajo zelo stroge predpise o vrednotenju nepremičnin. Več kot polovica zakonodaj predpisuje strožje standarde vrednotenja, kot se običajno uporabljajo pri nepremičninskih cenitvah. Te države uporabljajo t. i. načelo hipotekarne kreditne vrednosti, ki se od tržne vrednosti razlikuje predvsem po tem, da se v cikličnih obdobjih rasti cen nepremičnin njihova tržna cena po posebni metodologiji zniža. Načelo hipotekarne kreditne vrednosti uporabljajo: Nemčija, Francija, Avstrija, Švica, Finska itd. Hkrati se zakonodajno omejuje višina kredita, ki je lahko namenjen za kritje za izdano hipotekarno obveznico. Gre za omejevanje deleža kredita v vrednosti nepremičnine oziroma za t. i. količnik LTV («loan to value»). Razmerja so običajno 60 %, lahko tudi nekoliko višja, vendar ne presegajo 80 %.

Zelo pomemben zakonski element, ki zagotavlja varnost imetnikom hipotekarnih obveznic, je predpisano ločevanje premoženja, ki je namenjeno kritju za izdane obveznice (kritno premoženje) od drugega premoženja izdajatelja. Skoraj vse države članice v ta namen predpisujejo poseben kritni register, v katerem je vpisano vse kritno premoženje. Za dodatno varnost številne, vendar ne vse države zahtevajo dodaten nadzor, ki ga opravlja neodvisni nadzornik, t. i. skrbnik kritnega registra. Njegova dolžnost je torej skrb, da je vseskozi dovolj kritja v kritnem registru ter da obstaja ravnotežje med ročnostjo hipotekarnih kreditov, vpisanih v

kritnem registru, in izdanimi hipotekarnimi obveznicami, ravnotežje med agregatnim nominalnim zneskom kritja in zneskom izdanih obveznic ter tudi ravnotežje med agregatnim donosom kritja in donosom obveznic. Skrbnik je lahko fizična oseba, ki je lahko sodnik, odvetnik, revizor, ali pa je to lahko tudi pravna oseba.

Kritno premoženje mora kadar koli zadoščati za izpolnjevanje obveznosti iz naslova izdanih hipotekarnih kreditov. Posamezne države predpisujejo (najbolj znana je Danska) tudi popolno skladnost (»matching rules«) preostalih elementov: ročnosti (ročnost kreditov mora biti enaka ročnosti hipotekarne obveznice), obrestnih mer ipd. Kot element dodatne zaščite posamezne države zahtevajo tudi določen pribitek obsega kritnega premoženja nad obsegom izdanih hipotekarnih obveznic (overcollateralization) ali pa subordiniranost drugih upnikov izdajatelja (npr. imetnikov navadnih obveznic, ki jih izda izdajatelj). Sodobnejše zakonodaje (npr. nemška, irska, švedska) predpisujejo tudi skladnost po načelu neto sedanje vrednosti ter tudi valutno in obrestno skladnost z mogočo uporabo izvedenih finančnih instrumentov za doseganje te skladnosti.

Imetniki hipotekarnih in komunalnih obveznic imajo pri poplačilu iz premoženja, vpisanega v kritni register, prednost pred vsemi drugimi upniki stečajnega dolžnika. Tudi to pravilo oziroma načelo je uzakonjeno v vseh državah, razen v Grčiji, v kateri položaj imetnikov hipotekarne obveznice ob stečaju ni povsem jasen. Nove spremembe zakonov v državah članicah so prinesle tudi določene spremembe glede stečaja. Naj omenimo Nemčijo, kjer se znesek kritja v primeru stečaja izdajatelja loči in dobi status delujoče banke. Kot posledica lahko upravitelj kritnega premoženja zagotovi likvidnost od centralne banke. Nemčija je z zadnjimi spremembami zakonodaje uvedla tudi t.i. likvidnostni blažilec (liquidity buffer). Na podlagi tega blažilca mora imeti izdajatelj oblikovane rezerve za predvidena plačila iz naslova obveznic v obdobju naslednjih 180 dni.

V Nemčiji, na Finskem, v Franciji, Luksemburgu, na Irskem, Norveškem in v Avstriji, od novih članic EU pa na Slovaškem, Poljskem in v Latviji poleg hipotekarnih kreditov dovoljujejo kot kritno premoženje tudi kredite javnemu sektorju. To so krediti, ki so odobreni javnemu sektorju (državi, regijam, lokalnim skupnostim in drugim osebam javnega prava ter javnim institucijam) in imajo jamstvo države oziroma lokalnih skupnosti, niso pa hipotekarni krediti. Izdane obveznice s kritjem v javnih kreditih se ne imenujejo hipotekarne, temveč komunalne obveznice. Komunalne obveznice so v vseh drugih elementih urejene enako kot hipotekarne obveznice.

V Italiji, Nemčiji in Veliki Britaniji ter nekaterih drugih državah članicah v okvir kredita osebam javnega prava sodijo tudi dolžniški vrednostni papirji in obveznosti drugih pravnih oseb, za katere jamči država ali lokalna skupnost.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo: /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

7. Obrazložitev predlaganega nujnega postopka obravnave predloga zakona v Državnem zboru

Predlaga se, da se predlog zakona obravnava in sprejme po nujnem postopku skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10). Njegovo sprejetje je nujno, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, ki lahko nastopijo zaradi trenutno oteženega delovanja finančnega sistema.

Bistveni razlog za nujni postopek je v dejstvu, da do konca leta 2011 in v prihodnjem letu zapade veliko obveznosti bank, trenutne neugodne razmere na finančnih trgih pa bankam ne omogočajo pridobivanja dolgoročnih virov refinanciranja teh obveznosti. S sprejemom zakona bo postalo izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic v Sloveniji bolj realno, saj bodo določbe zakona izvedljivejše v praksi. Ugodnejše refinanciranje bank bo vodilo do večjega obsega kreditov in ugodnejših kreditnih pogojev. Zadolževanje s kritimi obveznicami je namreč relativno poceni, poleg tega pa v trenutnih oteženih razmerah tudi edino možno, saj kljub zaostrenim razmeram na mednarodnih kapitalskih trgih za krite obveznice še vedno obstaja povpraševanje. Slovenskemu bančnemu sistemu bi s tem instrumentom omogočili dostop do dolgoročne likvidnosti. Predlog zakona tako predstavlja rešitve, ki so v trenutni situaciji finančne krize nujno potrebne zaradi preprečitve trajnih in nepopravljivih posledic za delovanje države, ki bi se kazale na področju finančne stabilnosti in bi izvirale iz trenutnega oteženega stanja v finančnem sistemu. Upoštevati je potrebno tudi dejstvo, da so nedavno bonitetne agencije znižale tako kreditno oceno same Slovenije kot tudi kreditno oceno samih bank, med temeljnimi razlogi za znižanje ocene pa navedle povečano tveganje, da bo morala vlada dodatno podpreti bančni sistem ter opozorile tudi na poslabšanje obetov za srednjeročno gospodarsko rast, ki bo med drugim tudi posledica zmanjšanja dostopnosti do posojil zaradi stanja v bančnem sistemu. Glede na to, da bi izdaja hipotekarnih in komunalnih obveznic bankam omogočila dolgoročne kredite z razmeroma ugodno obrestno mero, na drugi strani pa bi take obveznice pomenile zelo ugodno in primerno naložbo za suficitne gospodarske celice, zlasti institucionalne investitorje, predstavlja tako novela zakona nujen odziv na nastalo stanje v bančnem sistemu in po drugi strani tudi ukrep v smeri prizadevanja, da se bonitetne ocene tako Slovenije kot bank v prihodnje ne bi več zniževale.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o hipotekarni in komunalni obveznici (Uradni list RS, št. 17/06 in 58/09) se v 3. členu spremenita drugi in tretji odstavek tako, da se glasita:

»(2) Kritno premoženje hipotekarnih obveznic so terjatve iz naslova hipotekarnih kreditov, sredstva nadomestnega kritnega premoženja, določena s tem zakonom in izvedeni finančni instrumenti iz 23. člena tega zakona, ki jih izdajatelj sklene v zvezi s kritnim premoženjem.

(3) Kritno premoženje komunalnih obveznic so terjatve iz naslova kreditov osebam javnega prava in sredstva nadomestnega kritnega premoženja, določena s tem zakonom in izvedeni finančni instrumenti iz 23. člena tega zakona, ki jih izdajatelj sklene v zvezi s kritnim premoženjem.«.

2. člen

Tretji, četrti in peti odstavek 5. člena se spremenijo tako, da se glasijo:

»(3) Kredit osebam javnega prava po tem zakonu je:

1. kredit, dan v skladu s tem zakonom državi ali lokalni skupnosti ali dolžniški vrednostni papir, katerega izdajatelj je država ali lokalna skupnost;
2. kredit, dan drugi pravni osebi ali dolžniški vrednostni papir, katerega izdajatelj je druga pravna oseba, če za njene obveznosti iz naslova takega kredita ali vrednostnega papirja neomejeno jamči država.

(4) Za države iz prejšnjega odstavka se štejejo:

– Republika Slovenija in

– druge države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in Švica, katerih bonitetna ocena, določena na podlagi bonitetnega okvira Eurosistema, ustreza vsaj bonitetnemu pragu Eurosistema, kot je določen s predpisom Banke Slovenije o izvajanju denarne politike.

(5) Lokalna skupnost je lokalna skupnost v državah iz prejšnjega odstavka, katere bonitetna ocena, določena na podlagi bonitetnega okvira Eurosistema, ustreza vsaj bonitetnemu pragu Eurosistema, kot je določen s predpisom Banke Slovenije o izvajanju denarne politike.«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Jamstvo iz tretjega odstavka tega člena mora biti nepreklicno, neomejeno in na prvi poziv upnika oziroma mora kako drugače zagotavljati takojšnje in pravočasno izplačilo po neizpolnitvi obveznosti. Uveljavljanje izpolnitve dolžnikove obveznosti od osebe, ki je jamstvo dala, ne sme biti pogojeno s predhodno uvedbo sodnih ali drugih postopkov zoper dolžnika ali z uporabo drugih instrumentov zavarovanja zoper dolžnika ali z izvajanjem drugih aktivnosti upnika za izterjavo izpolnitve dolžnikove obveznosti. Banka Slovenije lahko predpiše podrobnejše pogoje, ki morajo biti izpolnjeni glede jamstva iz tretjega odstavka tega člena.«.

3. člen

V 8. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se lahko izda kot dovoljenje za izdajanje hipotekarnih obveznic, kot dovoljenje za izdajanje komunalnih obveznic ali kot dovoljenje za izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic.«.

4. člen

Besedilo 10. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Ločeno poslovanje iz 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena pomeni, da banka vodi poslovne knjige in evidence ter drugo dokumentacijo, ki se tiče dajanja hipotekarnih kreditov in kreditov osebam javnega prava ter izdajanja hipotekarnih in komunalnih obveznic na način, ki omogoča takojšnjo ločitev takšnih poslovnih knjig, evidenc in dokumentacije od dokumentacije, povezane z drugim poslovanjem banke.«.

5. člen

Drugi odstavek 15. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe tretjega odstavka 48.člena, prvega do četrtega ter sedmega do enajstega odstavka 49. člena in 50. člena tega zakona.«.

6. člen

Naslov in besedilo 17. člena se spremenita tako, da se glasita:

»17. člen
Izjava skrbnika kritnega registra

Izdajatelj hipotekarne obveznice mora pred izdajo pridobiti izjavo, podpisano s strani skrbnika kritnega registra, ki potrjuje, da je nameravana izdaja pokrita z ustreznim kritnim premoženjem v skladu z določbami tega zakona.«.

7. člen

18. člen se črta.

8. člen

V 19. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Kritno premoženje mora biti bremen prosto in se ne sme uporabljati ali zastavljati za drug namen.«.

9. člen

Drugi odstavek 22. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora biti skladnost kritnega premoženja in obveznosti na podlagi hipotekarnih obveznic ves čas zagotovljena tudi na podlagi načela neto sedanje vrednosti, pri čemer mora sedanja vrednost kritnega premoženja za vsaj 2 % presežati sedanjo vrednost obveznosti na podlagi hipotekarnih obveznic.«.

10. člen

Doda se nov 22.a člen, ki se glasi:

»22. a člen Rezerve kritnega premoženja

(1) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka 22. člena mora izdajatelj dnevno za vsak posamezen dan v obdobju naslednjih 180 dni primerjati znesek zapadlih terjatev iz naslova kritnega premoženja, vpisanega v kritni register, z zneskom zapadlih obveznosti iz naslova izdanih hipotekarnih obveznic in zneskom zapadlih obveznosti iz naslova sklenjenih izvedenih finančnih instrumentov iz 23. člena tega zakona.

(2) Izdajatelj mora na podlagi primerjave iz prvega odstavka tega člena za najvišjo izračunano razliko med zapadlimi obveznostmi in zapadlimi terjatvami v obdobju naslednjih 180 dni ves čas zagotavljati kritje v obliki nadomestnega kritnega premoženja iz 2. in 3. točke prvega odstavka 20. člena tega zakona, ki izpolnjuje merila glede primernosti za zavarovanje terjatev v okviru evropskega sistema centralnih bank.«.

11. člen

V 38. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Terjatve, ki so vpisane v kritni register, se lahko pobotajo samo z dospelimi obveznostmi iz naslova hipotekarnih obveznic in finančnih instrumentov iz 23. člena tega zakona.«.

12. člen

Prvi odstavek 40. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Vsak izdajatelj mora imeti skrbnika oziroma skrbnico kritnega registra (v nadaljnjem besedilu: skrbnik kritnega registra), ki mora imeti vsaj enega namestnika. Določila tega zakona, ki se nanašajo na skrbnika kritnega registra, se smiselno nanašajo tudi na njegovega namestnika.«.

13. člen

Besedilo 46. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Terjatve na podlagi hipotekarnih obveznic in izvedenih finančnih instrumentov iz 23. člena tega zakona imajo pri poplačilu iz kritnega premoženja, vključno s stroški, prednost pred vsemi drugimi terjatvami do izdajatelja.

(2) Zahtevke proti stečajni masi v svojem imenu in za račun imetnikov hipotekarnih obveznic uveljavlja upravitelj kritnega premoženja.

(3) V medsebojnem razmerju imajo vsi imetniki hipotekarnih obveznic in upniki na podlagi izvedenih finančnih instrumentov iz 23. člena tega zakona isti vrstni red.«.

14. člen

V prvem odstavku 49. člena se za prvim stavkom doda nov stavek, ki se glasi:

»Za upravljanje in razpolaganje ni potrebno dovoljenje sodišča.«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Upravljanje kritnega premoženja v skladu s prejšnjim odstavkom vključuje pravico najemanja likvidnostnih posojil zaradi nepretrgane poravnave obveznosti iz naslova hipotekarnih obveznic in izvedenih finančnih instrumentov iz 23. člena tega zakona, ter poplačilo teh posojil iz kritnega premoženja«.

Dosedanji drugi do deseti odstavek postanejo tretji do enajsti odstavek.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »imetnike obveznic« nadomesti z besedo »izdajatelja«.

15. člen

V prvem odstavku 51. člena se beseda »izdajatelja« nadomesti z besedama »hipotekarnih obveznic«.

16. člen

Prvi odstavek 52. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Za izdajo komunalnih obveznic se smiselno uporabljajo določbe 17. člena, 19. do 23. člena, 2. točke prvega odstavka in drugi odstavek 29. člena, 32. člena, sedmega odstavka 36. člena, 1. točke prvega odstavka ter drugega in tretjega odstavka 37. člena, 38. člena, prvega, tretjega in četrtega odstavka 39. člena, 40. do 41. člena, prvega do tretjega in petega do šestega odstavka 42. člena ter 43. do 51. člena tega zakona, pri čemer se namesto besed »hipotekarna obveznica« uporabljata besedi »komunalna obveznica« ter namesto »hipotekarni kredit« besede »kredit osebam javnega prava« v ustreznem sklonu.«.

Črta se tretji odstavek 52. člena.

17. člen

V prvem odstavku 54. člena se črta oznaka »(1)«.

Črta se drugi odstavek.

18. člen

Črta se 12. točka prvega odstavka 55. člena. Dosedanje 13. do 17. točka postanejo 12. do 16. točka.

19. člen

V prvem odstavku 59.a člena se črta besedilo »12. točke prvega odstavka 55. člena in«.

KONČNA DOLOČBA

20. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

k 1. členu

Sprememba drugega in tretjega odstavka 3. člena razširi kritno premoženje z izvedenimi finančnimi instrumenti. Sprememba je potrebna, da se uskladi besedilo s 23. členom, ki izdajatelju v zvezi z kritnim premoženjem omogoči uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

k 2. členu

Predlagana sprememba v 5. členu ZHKO širi pojem kredit osebam javnega prava tudi na dolžniške vrednostne papirje, ki jih izda država ali lokalna skupnost, in na kredite ter vrednostne papirje drugih pravnih oseb, za katere jamči država. S to spremembo se poveča obseg kritnega premoženja in tako bankam omogoči večje izdaje komunalnih obveznic. Poleg tega je v četrtem in petem odstavku 5. člena dodano besedilo, ki se nanaša na bonitetno oceno države oz. lokalne skupnosti. Kot merilo kreditne kvalitete se pri državah (četrty odstavek) in lokalnih skupnostih (peti odstavek) uporablja kriterij, uporabljen v Evrosistemu v zvezi z zavarovanjem terjatev.

Dodani šesti odstavek določa kriterije za jamstvo iz tretjega odstavka 5. člena zakona, pri čemer je dano pooblastilo Banki Slovenije, da lahko predpiše podrobnejše pogoje, ki morajo biti izpolnjeni glede tega jamstva (kaj šteje kot "neomejeno", "takojšnje in pravočasno plačilo", "na prvi poziv").

k 3. členu

S predlagano spremembo v 8. členu se pojasni, da se dovoljenje za izdajo hipotekarnih in komunalnih obveznic lahko izda kot dovoljenje za izdajanje hipotekarnih obveznic, kot dovoljenje za izdajanje komunalnih obveznic ali kot dovoljenje za izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic. Sprememba je izjemno pomembna, ker zagotovitev pogojev za izdajanje hipotekarnih obveznic zahteva drugačne posege v poslovne procese kot zagotovitev pogojev za izdajanje komunalnih obveznic.

k 4. členu

Predlagana sprememba v 10. členu jasneje določa, da je pomembno predvsem zagotoviti možnost, da se poslovne knjige, evidence ter drugo dokumentacijo, ki se tiče hipotekarnih kreditov in kreditov osebam javnega prava ter hipotekarnih in komunalnih obveznic po potrebi takoj loči od ostale dokumentacije.

k 5. členu

Spremembe v 15. členu so potrebne zaradi predlaganih sprememb v 49. členu ZHKO.

k 6. členu

Vsebina trenutno veljavnega 17 člena ZHKO je neustrezna, saj je področje izdajanja obveznic ustrezno urejeno v Zakonu o trgu finančnih instrumentov (ZTFI). Določbe po nepotrebnem posegajo v notranje postopke odločanja izdajatelja. Odločitev izdajatelja, da izda obveznice se navzven manifestira v okoliščini, da jih je izdal. Vsebina, ki jo določa ta odstavek, je v pretežnem delu (z izjemo točke 6.) vsebina pogojev obveznic, t.j. enostranskega pravnega posla, ki ustvarja obveznosti iz obveznic. To vsebino mora izdajatelj določiti v obveznicah samih

oz. nalogu za njihovo izdajo (če se izdajajo kot nematerializirani vrednostni papirji), zato ni potrebno, da svojo poslovno voljo izraža še s posebnim sklepom oz. takšen sklep ne more predstavljati nobene dodatne koristi za izdajatelja, vlagatelje v obveznice ali za javni interes. Izjava skrbnika iz točke 6. pa že po naravi stvari ne more biti sestavni del izdajateljevega sklepa.

Določba, da se hipotekarne in komunalne obveznice izdajajo zgolj v nematerializirani obliki pomembno (in brez vsake potrebe) omejuje potencialni krog vlagateljev na osebe, ki imajo (ali so pripravljene imeti) račune pri KDD. Investitorji na mednarodnih finančnih trgih so večinoma pripravljene vlagati samo v vrednostne papirje, ki jih je mogoče imeti na računih pri uveljavljenih mednarodnih klirinških sistemih (Clearstream in Euroclear). Med nematerializiranimi vrednostnimi papirji je ta pogoj izpolnjen samo za državne vrednostne papirje.

Spremenjen 17. člen opredeljuje le, da mora banka pred izdajo hipotekarne ali komunalne obveznice pridobiti izjavo, podpisano s strani skrbnika kritnega registra, ki potrjuje, da je izdaja hipotekarne ali komunalne obveznice pokrita z ustreznim kritnim premoženjem v skladu z določbami tega zakona.

k 7. členu

18. člen ZHKO je nepotreben in hkrati neuskladen z določili ZTFI in Direktivo 2003/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o prospektu, ki se objavi ob javni ponudbi ali sprejemu vrednostnih papirjev v trgovanje, in o spremembi Direktive 2001/34/ES. Pogoji, kdaj se lahko prva prodaja vrednostnih papirjev šteje kot nejavna prodaja, pri kateri ni treba objaviti prospekta, so določeni v 49. členu ZTFI. Za javno prodajo vrednostnih papirjev ni potrebno nobeno dovoljenje, izdajatelj mora pridobiti zgolj potrditev prospekta s strani ATVP (oz. pristojnega organa druge države članice).

ZTFI dopušča izdajatelju hipotekarnih obveznic, da v zvezi z njihovo ponudbo javnosti objavi zgolj osnovni prospekt. Ta po naravi stvari ne more vsebovati izjave skrbnika glede konkretne izdaje.

k 8. členu

Dodani tretji odstavek 19. člena eksplicitno določa, da mora biti kritno premoženje bremen prosto in se ne sme uporabljati ali zastavljati za drug namen.

k 9. členu

V skladu s trenutno veljavnim ZHKO mora izdajatelj ves čas zagotavljati kritje v kritnem premoženju za vse izdane obveznice, in sicer najmanj (torej lahko več, ampak to je le pogodbeno, ne pa zakonsko varstvo investitorjev, kar zagotavlja nekoliko manjšo varnost) v enaki nominalni vrednosti, kar pa z vidika rating agencij običajno ni dovolj za pridobitev ugodnejše ocene izdanih obveznic, ki je bistvenega pomena za zagotovitev ugodnejše cene financiranja in uspešno prodajo takih obveznic na mednarodnem trgu. Posledično v drugem odstavku 22. člena ZHKO predlagamo določitev presežka kritnega premoženja nad neto sedanjo vrednostjo, in sicer 2%. Takšna sprememba ZHKO pomeni dodatno zavarovanje imetnikov obveznic in menimo, da je tudi iz tega razloga sprejemljiva.

k 10. členu

ZHKO od izdajatelja ne zahteva oblikovanja rezerv za predvidena plačila iz naslova izdanih obveznic, s čimer obstaja tveganje nastopa položaja, ko izdajatelj zaradi določenih razlogov (npr. slabšega poslovanja ali poslabšanja kvalitete kritnega premoženja) ne bi bil zmožen pokriti

vseh obveznosti iz naslova hipotekarnih in/ali komunalnih obveznic z drugimi primernimi sredstvi. Skladno s tem predlagane spremembe v novem 22.a členu izdajatelju nalagajo obveznost oblikovanja rezerv za kritje potencialnih negativnih finančnih tokov iz naslova kritnega premoženja (kritje bi se v tem primeru zagotavljalo s presežki kritnega premoženja). Tovrstne rezerve bi varovale imetnike hipotekarnih in/ali komunalnih obveznic in njihove terjatve do izdajatelja, hkrati pa verjetno ugodno vplivale na ocene rating agencij.

k 11. členu

Določbe šestega odstavka 38. člena ZHKO o odpovedi pravic pobota so sicer že vključene v večino obstoječih kreditnih pogodb, vendar je to stvar pogodbene ureditve z negotovim izidom v morebitnem insolvenčnem postopku (ali tudi sicer). Ta predlagana sprememba sledi tudi zahtevam rating agencij po ločenosti kreditnega premoženja zlasti iz morebitne stečajne mase izdajatelja oziroma hipotekarnega dolžnika.

k 12. členu

Predlog uvaja funkcijo namestnika skrbnika kritnega registra za primere, ko skrbnik zaradi katerega koli razloga začasno ne bi bil zmožen opravljati svoje funkcije (za primer bolezni itd.). V takšnih primerih bi namestnik začasno prevzel upravljanje kritnega registra in tako zagotovil nemoten potek poslov. Posledica predlagane spremembe v 40. členu ZHKO je, da bo tudi namestnik skrbnika kritnega registra potreboval dovoljenje Banke Slovenije, ki je potrebno za skrbnika kritnega registra.

k 13. členu

Predlagana sprememba v prvem odstavku 46. člena ZHKO je potrebna zaradi večje natančnosti. Prednost imajo terjatve in ne upniki kot taki (isti upnik ima lahko terjatve različnih prioritete), hkrati pa izenačuje upnike vseh terjatev, ki imajo kritje v kritnem premoženju.

Sprememba tretjega odstavka izenačuje upnike vseh terjatev, ki imajo kritje v kritnem premoženju.

k 14. členu

S predlagano dopolnitvijo v prvem odstavku 49. člena ZHKO je določeno, da za upravljanje in razpolaganje ni potrebno dovoljenje sodišča.

Predlagana sprememba v drugem odstavku bi ugodno vplivala na obravnavo hipotekarnih obveznic s strani rating agencij, saj povečuje možnosti, da bodo obveznosti iz hipotekarnih obveznic izpolnjene pravočasno in v celoti.

Predlagana dopolnitev besedila v četrtem odstavku je potrebna, ker je kritno premoženje kljub vsemu sestavni del izdajatelja (ni samostojna pravna oseba), zato upravitelj nastopa v imenu izdajatelja.

k 15. členu

Predlagana sprememba besedila v prvem odstavku 51. člena je v povezavi z 52. členom, kjer se črta tretji odstavek.

k 16. členu

Spremembe v prvem odstavku 52. člena ZHKO so predlagane zaradi predlaganega črtanja 18. člena in ker 1. odstavka 31. člena ni mogoče uporabiti v kontekstu komunalnih obveznic.

Glede na to, da se za komunalne obveznice smiselno uporabljajo določila o stečaju izdajatelja hipotekarnih obveznic (46 do 51. člen ZHKO), ni videti razlogov, da se ne bi imetniki komunalnih obveznic v primeru, če ločena stečajna masa ne zadošča za njihovo poplačilo, poplačali tudi v rednem stečajnem postopku.

k 17. členu

Predlagano črtanje drugega odstavka 54. člena je posledica spremembe 17. in črtanja 18. člena ZHKO.

k 18. in 19. členu

Predlagana sprememba je potrebna v zvezi s predlaganim črtanjem 12. točke 1. odstavka 55. člena.

k 20. členu

Člen določa, da začne zakon veljati 15. dan po objavi v Uradnem listu RS.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

3. člen Kritno premoženje

- (1) Kritno premoženje je premoženje izdajatelja, ki je vpisano v kritni register in je prednostno namenjeno poplačilu obveznosti iz naslova izdanih hipotekarnih ali komunalnih obveznic.
- (2) Kritno premoženje hipotekarnih obveznic so terjatve iz naslova hipotekarnih kreditov in sredstva nadomestnega kritnega premoženja, določena s tem zakonom.
- (3) Kritno premoženje komunalnih obveznic so terjatve iz naslova kreditov osebam javnega prava in sredstva nadomestnega kritnega premoženja, določena s tem zakonom.

5. člen Hipotekarni kredit in kredit osebam javnega prava

- (1) Hipotekarni kredit po tem zakonu je kredit, dan v skladu s tem zakonom in zavarovan z ustanovitvijo hipoteke ali zemljiškega dolga na stanovanjskih in komercialnih nepremičninah, vendar le, če so nepremičnine na območju držav podpisnic Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (Uradni list RS-MP, št. 9/05; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru) in Švice.
- (2) Določbe tega zakona, ki urejajo hipotekarni kredit, veljajo le za hipotekarne kredite, iz katerih izhajajo terjatve, ki predstavljajo kritno premoženje iz drugega odstavka 3. člena tega zakona.
- (3) Kredit osebam javnega prava po tem zakonu je kredit, dan v skladu s tem zakonom državi, lokalni skupnosti ali drugi pravni osebi javnega prava, za katere obveznosti neomejeno jamči država.
- (4) Za države iz prejšnjega odstavka se štejejo države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in Švica.
- (5) Lokalna skupnost je lokalna skupnost v državah iz prejšnjega odstavka.

8. člen Dovoljenje za izdajo hipotekarnih in komunalnih obveznic

- (1) Hipotekarne in komunalne obveznice lahko izdaja samo banka, ki je pridobila dovoljenje za izdajanje hipotekarnih ali komunalnih obveznic v skladu s tem zakonom (v nadaljnjem besedilu: izdajatelj).
- (2) Banka mora pred začetkom izdajanja hipotekarnih in komunalnih obveznic pridobiti dovoljenje, ki ga izda Banka Slovenije.

10. člen Ločeno poslovanje

Ločeno poslovanje iz 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena pomeni, da banka vodi poslovne knjige in drugo dokumentacijo, ki se tiče dajanja hipotekarnih kreditov in kreditov osebam javnega prava ter izdajanja hipotekarnih in komunalnih obveznic, ločeno od dokumentacije, povezane z drugim poslovanjem banke.

15. člen Izločitev kritnega premoženja

- (1) Ob odvzemu dovoljenja za izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic iz 14. člena tega

zakona se kritno premoženje in obveznosti iz izdanih hipotekarnih in komunalnih obveznic izločijo iz premoženja in obveznosti izdajatelja, hkrati pa Banka Slovenije imenuje upravitelja kritnega premoženja.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe tretjega odstavka 48. člena, prvega do tretjega ter šestega do desetega odstavka 49. člena in 50. člena tega zakona.

17. člen

Sklep o izdaji hipotekarnih obveznic

(1) Izdajatelj izda hipotekarne obveznice na podlagi sklepa o izdaji.

(2) Sklep o izdaji hipotekarnih obveznic mora vsebovati:

1. celoten nominalni znesek izdanih obveznic;
2. znesek ali zneske, na katere se glasijo posamezne obveznice;
3. število obveznic po zneskih, na katere se glasijo posamezne obveznice;
4. višino obrestne mere;
5. način obračunavanja ter roke plačevanja glavnice in obresti;
6. izjavo skrbnika kritnega registra, da je izdaja v skladu z določbami tega zakona in pokrita s kritnim premoženjem;
7. oznaka, da gre za obveznico na prinosnika ali imetnika.

(3) Hipotekarne obveznice se izdajo v nematerializirani obliki.

18. člen

Prva prodaja hipotekarnih obveznic

(1) Prva prodaja hipotekarnih obveznic se lahko opravi z javno ponudbo ali kot ponudba, namenjena največ petdesetim vnaprej znanim osebam, ki se zavežejo, da bodo kupile celotno izdajo.

(2) Ne glede na določbe ZTFI dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za prvo javno prodajo hipotekarnih obveznic po tem zakonu ni potrebno.

(3) Prospekt in izvleček prospekta za javno ponudbo hipotekarnih obveznic mora vsebovati izjavo skrbnika kritnega registra, da je izdaja v skladu z določbami tega zakona in pokrita s kritnim premoženjem.

19. člen

Kritno premoženje hipotekarnih obveznic

(1) Za kritno premoženje hipotekarnih obveznic v obtoku se lahko upoštevajo le terjatve iz naslova hipotekarnih kreditov, ki so zavarovani s hipoteko ali zemljiškim dolgom na stanovanjski ali komercialni nepremičnini in so skladni z določbami tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko največ 20% kritnega premoženja zagotavlja z nadomestnim kritnim premoženjem iz 20. člena tega zakona.

22. člen

Obseg in usklajenost naložb kritnega premoženja z izdanimi hipotekarnimi obveznicami

(1) Izdajatelj lahko izda hipotekarne obveznice samo v obsegu, ki zagotavlja, da imajo vse obveznosti iz naslova obveznic v obtoku ves čas kritje v kritnem premoženju, in sicer najmanj v enaki nominalni vrednosti.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora biti skladnost kritnega premoženja in obveznosti na podlagi hipotekarnih obveznic ves čas zagotovljena tudi na osnovi načela neto sedanje vrednosti.

(3) Izdajatelj mora pri izdaji hipotekarnih obveznic usklajevati roke in obrestovanje ter valutno izpostavljenost kritnega premoženja z obveznostmi iz naslova izdanih hipotekarnih obveznic.

(4) Podrobnejša navodila za usklajevanje kritja iz drugega in tretjega odstavka tega člena predpiše Banka Slovenije.

38. člen Obveznost vodenja kritnega registra

(1) Vsak izdajatelj mora voditi kritni register in tega opravila ne sme prenesti na drugega izvajalca.

(2) V kritnem registru so posamično vpisane terjatve iz naslova hipotekarnega kredita in druge naložbe ter izvedeni finančni instrumenti, ki predstavljajo kritno premoženje za izdane hipotekarne obveznice.

(3) V kritnem registru so vpisane tudi vse izdane hipotekarne obveznice.

(4) Iz kritnega registra mora biti ves čas razvidna nominalna vrednost kritnega premoženja in hipotekarnih obveznic v obtoku.

(5) Na premoženje, vpisano v kritni register, lahko v izvršbi posežejo samo imetniki hipotekarnih obveznic, ki jim kritni register zagotavlja kritje, s terjatvami iz naslova plačila obveznosti iz obveznic.

40. člen Skrbnik kritnega registra

(1) Vsak izdajatelj mora imeti skrbnika oziroma skrbnico kritnega registra (v nadaljnjem besedilu: skrbnik kritnega registra).

(2) Skrbnik kritnega registra je od izdajatelja in od Banke Slovenije neodvisna oseba, ki zagotavlja, da se register vodi v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi sprejetih predpisov in ki opravlja druge naloge, določene s tem zakonom.

(3) Skrbnika kritnega registra imenuje izdajatelj.

46. člen Prednostni položaj imetnikov hipotekarnih obveznic ob stečaju izdajatelja

(1) Imetniki hipotekarnih obveznic imajo pri poplačilu iz kritnega premoženja, vključno s stroški, prednost pred vsemi drugimi upniki izdajatelja.

(2) Zahtevke proti stečajni masi v svojem imenu in za račun imetnikov hipotekarnih obveznic uveljavlja upravitelj kritnega premoženja.

(3) V medsebojnem razmerju imajo vsi imetniki hipotekarnih obveznic isti vrstni red.

49. člen Pristojnosti upravitelja kritnega premoženja

(1) Upravitelj kritnega premoženja z dnem imenovanja pridobi pravico upravljanja in razpolaganja s kritnim premoženjem v obsegu, ki je potreben za nadaljnjo in nepretrgano poravnavo obveznosti do imetnikov hipotekarnih obveznic.

(2) Upravitelj kritnega premoženja pridobi pravico razpolaganja tudi s tistim delom terjatev iz naslova hipotekarnega kredita, ki v skladu z drugim odstavkom 26. člena tega zakona ne šteje kot kritno premoženje. Ob dospelosti terjatev iz naslova tega kredita bo upravitelj kritnega premoženja sorazmerni del izločil v stečajno maso izdajatelja.

(3) Upravitelj kritnega premoženja predstavlja imetnike obveznic pred sodiščem.

(4) Stečajni upravitelj izdajatelja lahko kadarkoli zahteva, da upravitelj kritnega premoženja del tega premoženja, za katerega je nesporno ugotovljeno, da ne bo potreben za poravnavo obveznosti iz naslova izdanih hipotekarnih obveznic, izloči v stečajno maso izdajatelja.

(5) O zahtevi stečajnega upravitelja iz prejšnjega odstavka odloča sodišče, ko pridobi mnenje upravitelja kritnega premoženja.

(6) V primeru preostanka kritnega premoženja, po poravnavi zadnje obveznosti iz hipotekarnih obveznic in plačilu vseh stroškov upravljanja, upravitelj kritnega premoženja prenese preostanek v stečajno maso izdajatelja. V stečajno maso prenese tudi premoženje, ki ostane po zastaranju zadnje obveznosti iz naslova hipotekarnih obveznic.

(7) V 30 dneh po nastopu svoje funkcije mora upravitelj kritnega premoženja sestaviti otvoritveno bilanco stanja, s katero zajame kritno premoženje in obveznosti, ter pojasnila k tej bilanci. 30 dni po vsakem koledarskem letu mora sestaviti letno poročilo o kritnem premoženju in obveznostih.

(8) Upravitelj kritnega premoženja mora na zahtevo poročati stečajnemu sodišču ali Banki Slovenije.

(9) Po zapadlosti zadnje obveznosti iz hipotekarnih obveznic upravitelj kritnega premoženja sestavi zaključno bilanco in zaključno poročilo.

(10) Stroški in nagrada upravitelja kritnega premoženja se plačajo iz kritnega premoženja.

51. člen Ločen stečajni postopek

(1) Če kritno premoženje ne zadostuje za nadaljevanje nepretrganega poplačila obveznosti iz hipotekarnih obveznic, se na zahtevo Banke Slovenije začne ločen stečajni postopek nad kritnim premoženjem izdajatelja, v skladu z ZBan.

(2) Predlog za začetek ločenega stečajnega postopka iz prejšnjega odstavka lahko Banki Slovenije predlaga tudi skrbnik kritnega registra.

(3) Če imetniki hipotekarnih obveznic v ločenem stečajnem postopku iz prvega odstavka tega člena niso v celoti poplačani, imajo pravico prijaviti preostanek svojih terjatev iz hipotekarnih obveznic v rednem stečajnem postopku izdajatelja v roku 30 dni od zaključka ločenega stečajnega postopka iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z dnem začetka ločenega stečajnega postopka ne prenehajo teči obresti od terjatev iz hipotekarnih obveznic proti izdajatelju.

(5) V primeru ločenega stečajnega postopka, v rednem stečajnem postopku nad izdajateljem, ne sme priti do poplačila upnikov pred iztekom roka iz tretjega odstavka tega člena.

52. člen Uporaba določil tega zakona za komunalno obveznico in kredit osebam javnega prava

(1) Za izdajo komunalnih obveznic se smiselno uporabljajo določbe 17. in 18. člena, 19. do 23. člena, 2. točke prvega odstavka in drugi odstavek 29. člena, prvega odstavka 31. člena, 32.

člena, sedmega odstavka 36. člena, 1. točke prvega odstavka ter drugega in tretjega odstavka 37. člena, 38. člena, prvega, tretjega in četrtega odstavka 39. člena, 40. do 41. člena, prvega do tretjega in petega do šestega odstavka 42. člena ter 43. do 51. člena tega zakona, pri čemer se namesto besed »hipotekarna obveznica« uporabljata besedi »komunalna obveznica« ter namesto »hipotekarni kredit« besede »kredit osebam javnega prava« v ustreznem sklonu.

(2) Če izdajatelj izdaja hipotekarne in komunalne obveznice, mora voditi ločena kritna registra.

(3) Ob stečaju izdajatelja se terjatve imetnikov komunalnih obveznic lahko poplačajo le iz kritnega premoženja komunalnih obveznic.

54. člen Nadzor nad izvajanjem določb zakona

(1) Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvaja Banka Slovenije.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, izvaja nadzor nad izvrševanjem določb 17. in 18. člena tega zakona Agencija za trg vrednostnih papirjev.

55. člen Hujši prekrški izdajatelja

(1) Z globo od 83.500 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje izdajatelj, če:

1. kot kritno premoženje upošteva premoženje v nasprotju z 19. členom tega zakona;
2. kot nadomestno kritno premoženje šteje premoženje v nasprotju z 20. členom tega zakona;
3. kot kritno premoženje upošteva terjatve iz naslova kreditov drugih kreditodajalcev v nasprotju z 21. členom tega zakona;
4. izda hipotekarne obveznice v obsegu, ki je v nasprotju s prvim odstavkom 22. člena tega zakona;
5. ne zagotavlja skladnosti kritnega premoženja z obveznostmi na podlagi hipotekarnih obveznic tudi po načelu neto sedanje vrednosti (drugi odstavek 22. člena tega zakona);
6. ne usklajuje kritnega premoženja z obveznostmi iz naslova izdanih hipotekarnih obveznic, v skladu z določbo tretjega odstavka 22. člena tega zakona;
7. uporablja izvedene finančne instrumente v nasprotju s predpisom Banke Slovenije iz drugega odstavka 23. člena tega zakona;
8. ne upošteva posamičnih omejitev glede naložb kritnega premoženja iz 24. člena tega zakona;
9. ne upošteva omejitev glede višine terjatve iz naslova hipotekarnega kredita, ki se lahko upošteva kot kritno premoženje iz 26. člena tega zakona;
10. ne vrednoti nepremičnin v skladu z 28. členom tega zakona;
11. ne izpolni zahteve skrbnika kritnega registra glede nadomestitve terjatve iz naslova hipotekarnega kredita iz prvega odstavka 29. člena tega zakona;
12. ne izda hipotekarnih obveznic na način, določen v 17. in 18. členu tega zakona;
13. ne upošteva določil glede hipotekarnega kredita iz 30. člena tega zakona;
14. ne upošteva določil glede hipoteke in zemljiškega dolga iz 34. člena tega zakona;
15. ne upošteva določil glede vpisa v zemljiško knjigo iz 35. člena tega zakona;
16. ne vodi kritnega registra v skladu z določbami 38., 39. in prvega odstavka 40. člena tega zakona;
17. ne obvešča skrbnika kritnega registra v skladu z drugim odstavkom 43. člena tega zakona.

(2) Z globo od 1.100 do 4.200 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba izdajatelja, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 83.500 do 500.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje izdajatelj, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo.

59.a člen

Postopek o prekršku Agencije za trg vrednostnih papirjev

(1) Postopek o prekršku za prekršek iz 12. točke prvega odstavka 55. člena in 1. točke prvega odstavka 58. člena tega zakona vodi in v njem odloča pooblaščen uradna oseba Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške, in na njegovi podlagi izdanih predpisih.

(2) Agencija za trg vrednostnih papirjev z notranjim aktom, ki ureja organizacijo in sistemizacijo delovnih mest, podrobneje določi pogoje in način za podelitev in prenehanje pooblastila osebi, ki se šteje za pooblaščen uradno osebo agencije iz prejšnjega odstavka.

(3) Postopek o prekršku iz prvega odstavka tega člena se vodi v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlaga se, da se predlog zakona obravnava in sprejme po nujnem postopku skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10). Njegovo sprejetje je nujno, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, ki lahko nastopijo zaradi trenutno oteženega delovanja finančnega sistema.

Bistveni razlog za nujni postopek je v dejstvu, da do konca leta 2011 in v prihodnjem letu zapade veliko obveznosti bank, trenutne neugodne razmere na finančnih trgih pa bankam ne omogočajo pridobivanja dolgoročnih virov refinanciranja teh obveznosti. S sprejemom zakona bo postalo izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic v Sloveniji bolj realno, saj bodo določbe zakona izvedljivejše v praksi. Ugodnejše refinanciranje bank bo vodilo do večjega obsega kreditov in ugodnejših kreditnih pogojev. Zadolževanje s kritimi obveznicami je namreč relativno poceni, poleg tega pa v trenutnih oteženih razmerah tudi edino možno, saj kljub zaostrenim razmeram na mednarodnih kapitalskih trgih za krite obveznice še vedno obstaja povpraševanje. Slovenskemu bančnemu sistemu bi s tem instrumentom omogočili dostop do dolgoročne likvidnosti. Predlog zakona tako predstavlja rešitve, ki so v trenutni situaciji finančne krize nujno potrebne zaradi preprečitve trajnih in nepopravljivih posledic za delovanje države, ki bi se kazale na področju finančne stabilnosti in bi izvirale iz trenutnega oteženega stanja v finančnem sistemu. Upoštevati je potrebno tudi dejstvo, da so nedavno bonitetne agencije znižale tako kreditno oceno same Slovenije kot tudi kreditno oceno samih bank, med temeljnimi razlogi za znižanje ocene pa navedle povečano tveganje, da bo morala vlada dodatno podpreti bančni sistem ter opozorile tudi na poslabšanje obetov za srednjeročno gospodarsko rast, ki bo med drugim tudi posledica zmanjšanja dostopnosti do posojil zaradi stanja v bančnem sistemu. Glede na to, da bi izdaja hipotekarnih in komunalnih obveznic bankam omogočila dolgoročne kredite z razmeroma ugodno obrestno mero, na drugi strani pa bi take obveznice pomenile zelo ugodno in primerno naložbo za suficite gospodarske celice, zlasti institucionalne investitorje, predstavlja tako novela zakona nujen odziv na nastalo stanje v bančnem sistemu in po drugi strani tudi ukrep v smeri prizadevanja, da se bonitetne ocene tako Slovenije kot bank v prihodnje ne bi več zniževale.